

TCHNIENIE ŻYCIA

RZYM, 21 LIPCA 2022 R.

PROT. NR 00514/22

DO WSZYSTKICH BRACI W OBU AMERYKACH DO WSZYSTKICH BRACI ZAKONU

Drodzy Bracia,

w maju tego roku przeżywaliśmy ważne wydarzenie dla życia i animacji Zakonu w obu Amerykach. Po długim okresie przygotowań wszyscy ministrowie spotkali się razem z większością Rady Generalnej Zakonu w São Pedro, w stanie São Paulo w Brazylii.

Był to naprawdę czas dobrego spotkania, braterstwa, słuchania Ducha, entuzjazmu, otwarcia na przyszłość i na nadzieję, która pochodzi od Boga. Szczerze dziękuję Panu, który z bezbłędną pewnością kierował pracami, powodując zaangażowanie prawie wszystkich Braci z obu Ameryk i sprawił, że wartości, które pragniemy przyjmować i które muszą być wytycznymi dla rozniecenia płomienia naszego charyzmatu, wyłoniły się z mocą, wręcz spontanicznie.

Teraz pragnę przesłać Wam dokument końcowy Panamerykańskiego Spotkania Kapucynów, odpowiednio poprawiony i uporządkowany. Znajdziecie tu wiele materiałów, czasem nawet pewne powtórzenia, których celowo nie usunęliśmy, ponieważ lepiej wyrażają autentyczność pracy w grupach. Można w tym dokumencie odnaleźć zapał i pełnego nadziei ducha autentyczności w trosce o przyszłość naszego życia, ponownie ukształtowanego na wartościach, które należą do żywotnego wymiaru naszego charyzmatu. Powracamy do refleksji nad misją, współpracą, formacją i strukturami oraz wyznaczamy drogi, którymi chcielibyśmy podążać, aby być bardziej prawdziwymi kapucynami.

Jeszcze raz korzystam z okazji, aby podziękować radnym, wytrwale towarzyszącym wszystkim przygotowaniom oraz różnym komisjom, które

z wielkim zaangażowaniem i skutecznością potrafiły włączyć wszystkich Braci w tę dynamikę współodpowiedzialności. Dziękuję wszystkim Braciom, którzy podjęli to zaangażowanie. Jestem pewien, że z czasem pojawią się dobroczynne dla całego Zakonu w obu Amerykach owoce tego spotkania.

Korzystam też z okazji, by zaprosić Braci z innych części Zakonu, aby docenili amerykańskie doświadczenie. To, co tamci Bracia przeżyli i co osiągnęli, w rzeczywistości wyraża wartości, które wszyscy nosimy w sercu i którymi chcemy się skuteczniej dzielić i je realizować. Dlaczego więc nie spróbować rozpocząć coś podobnego

również na innych kontynentach, nawet w inny sposób, zależny od różnych realiów społecznych i kulturowych?

Niech Pan, zawsze hojny w swoich darach, prowadzi nas wszystkich i zaszczepi w nas, za wstawiennictwem naszego Ojca świętego Franciszka, pokój, ufność i odwagę!

BR. ROBERTO GENUIN
MINISTER GENERALNY OFMCAP

DOKUMENT KOŃCOWY PANAMERYKAŃSKIEGO SPOTKANIA KAPUCYNÓW

São Pedro, Brazylia, 1-8 maja 2022 r.

GENEZA HISTORYCZNA SPOTKANIA

Br. Roberto Genuin, Minister Generalny OFMCap, w swoim pierwszym liście okólnym z 14 kwietnia 2019 roku, zapowiedział dla obu Ameryk panamerykańskie spotkanie wszystkich wyższych przełożonych całego kontynentu w celu wypracowania kryteriów wzajemnej pomocy i propozycji ewentualnych zmian w strukturach okręgów. Powodem takiego projektu było to, że wiele z nich, zwłaszcza w obszarze hiszpańskojęzycznym i niektóre w Ameryce Północnej, doświadczają gwałtownego spadku liczby braci. Cztery główne tematy wskazane w liście do refleksji, to: misja, formacja, struktury i współpraca.

Od tamtego czasu wszystkie wspólnoty w obu Amerykach spotykały się na kapitułach domowych, na których zastanawiały się nad

historią naszej obecności, dziękując Bogu za liczne dary, jakich udzielił poprzez Zakon naszym Kościołom partykularnym; nad naszymi nadziejami, które nosimy jako kapucyni z tych ziem, wyrażając nasze ideały i oczekiwania; kontemplując naszą terażniejszość i konkretnie przeżywane sytuacje i zastanawiając się, jak może odpowiadać na nie nasz charyzmat kapucyński; i wreszcie, dyskutując nad naszym życiem misyjnym w obu Amerykach.

Gdy już mieliśmy rozpocząć zapowiedziane spotkanie panamerykańskie, pandemia covid-19 przerwała proces, którego zwieńczeniem byłby rok 2020. W związku z tym przesunięto je na maj 2021 r. i ostatecznie zdecydowano się rozpocząć je w trybie wirtualnym 3 maja 2021 r., by zakończyć spotkaniem w realnej obecności wszystkich w maju 2022 r. Opatrznościowo, w czasie przedłużonych przygotowań mogliśmy

ze wszystkimi braćmi z obu Ameryk bardziej zagłębić się w omawiane kwestie.

W São Pedro odbyło się pięć oficjalnych sesji: otwierająca i cztery inne, których celem była refleksja nad każdym z głównych tematów: misja, formacja, struktury i współpraca. W tym samym czasie odbywały się wirtualne spotkania grup braci: pracujących z JPIC (Sprawiedliwość, Pokój i Poszanowanie Stworzenia), braci w formacji, formatorów, proboszczów i wreszcie braci, którzy w 2010 roku i później złożyli śluby wieczyste. Na wiele sposobów angażowano wszystkich, z obu Ameryk. Podczas tych spotkań bracia posiadający przygotowanie specjalistyczne w różnych dziedzinach, towarzyszyli nam swoimi uwagami, a dzięki pracy w grupach powstało wiele nowych propozycji.

Wszystkie refleksje z kapituł lokalnych i spotkań wirtualnych, zostały zebrane, usystematyzowane i przetworzone tak, aby przełożeni wyżsi i delegaci mogli je przestudiować w perspektywie ośmiodniowego, realnego spotkania w São Pedro (SP) w Brazylii.

W radosnym i braterskim spotkaniu, od 1 do 8 maja 2022 roku, któremu przewodniczył Minister generalny, br. Roberto Genuin, najpierw br. Bernardo Molina przedstawił nam inspirującą wykładnię na temat naszej duchowości w pismach św. Franciszka, dziękując za całą naszą przeszłość; br. Carlos Susin mówił o wyzwaniach obecnych dzisiaj w naszych społeczeństwach w obu Amerykach; a nasz współbrat, kard. Sean O'Malley, dał możliwość głębszego wejścia w zrozumienie naszego charyzmatu w Kościele i konieczności naszego autentyzmu w perspektywie przyszłości.

Poniżej przedstawiamy propozycje przyjęte przez kapucynów z obu Ameryk dla rozniecenia płomienia naszego charyzmatu na tym ogromnym kontynencie. Te proste i praktyczne

kierunki działania są bodźcem do podjęcia wyzwań, które w ostatnich latach mogliśmy poddać wspólnej refleksji i które otwierają nowe perspektywy na przyszłość. Mimo, że tematy te nawzajem się przenikają, zachowaliśmy podział tekstu na: Misje, Formację, Struktury i Współpracę, aby każda konferencja i okręg naszego Zakonu w obu Amerykach mogły z łatwością wprowadzić je w życie.

MISJE

Po omówieniu przez braci w kilku grupach językowych tematu misji, zostały przedstawione propozycje dotyczące charyzmatu, struktur, misji "ad gentes", współpracy i JPIC. Bracia misjonarze dzielili się swoimi sposobami życia. Podkreślając centralne miejsce charyzmatu, modlitwy, braterstwa i minoritas, wskazano na korzenie i podstawy bycia misjonarzem kapucyńskim: nie możemy być misjonarzami, jeśli nie żyjemy naszym charyzmatem. Pytano, czy można być misjonarzem, nie zmieniając stylu, w jakim teraz żyjemy?

Bracia nalegali na stosowanie tego, co przewidują nasze Konstytucje. Bóg wzbudza w sercach braci powołanie misyjne. Ministrowie nie mogą przeszkodzić bratu, który prosi o wyjazd na misje, muszą jednak ocenić, czy jest odpowiedni (por. Konst. 178). W tym kontekście podjęto następujące zobowiązania:

1. Niezależnie od okręgu, w którym się żyje, potrzebne jest nawrócenie misyjne. Powinno być ono być priorytetem na kapitułach, w planach trzyletnich, w formacji początkowej i ciągłej oraz na rekolekcjach. Każdy okręg powinien dokonać jasnego wyboru wartości naszego charyzmatu, formując dobrze ukonstytuowane wspólnoty braterskie z autentyczną posługą na rzecz ubogich tak, aby to zaangażowanie było podejmowane

przez wspólnoty, bo to właśnie czyni nasze życie atrakcyjnym.

2. Formować do misji, w tym „missio ad gentes”, na wszystkich etapach formacji, od duszpasterstwa powołaniowego po formację ciągłą, ukazując prawdziwe doświadczenia misyjne.
3. W formacji początkowej sprawić, by każdy brat miał doświadczenie interkulturowe, w swoim okręgu i poza nim. Dlatego jako przestrzeń formacyjną i doświadczalną dla misji proponuje się Wspólnotę „Trzech Granic” i Wspólnotę świętego Wawrzyńca z Brindisi.
4. Posiadać jakieś misje we wszystkich okręgach. Gdy nie jest to możliwe, należy zapewnić braciom odpowiednią działalność misyjną poza swoim terytorium, nawet jeśli ta obecność jest mała.
5. Formować, opiekować się i animować wspólnoty międzykulturowe i międzyokręgowe, które realizują swoją służbę Kościołowi opierając się własnym charyzmatom. Bracia z tych wspólnot powinni zatroszczyć się o misje "ad gentes", używając odpowiednich dostępnych środków. Każda misja musi się rozpocząć od projektu braterskiego.
6. Prowadzić wymianę duszpasterską między okręgami, aby wzmocnić naszą obecność w kluczowych miejscach i posługach. Ten rodzaj wspólnej pracy sprzyja współdziałaniu i solidarności między okręgami. Z tych powodów zachęca się do nauki języków używanych w obu Amerykach.
7. Ustanowić w każdej konferencji przynajmniej jedną Międzynarodową Wspólnotę świętego Wawrzyńca z Brindisi. Ta wspólnota musi uwzględniać bliskość ubogich, rdzennych mieszkańców

i imigrantów; powinna być otwarta na wszystkie okręgi Ameryki.

8. Utworzyć Sekretariat Misji w każdym okręgu. Ta posługa powinna formować, wspierać i motywować życie misyjne braci.
9. Wzmocnić istniejące obecności misyjne.
10. Powołać komisję z udziałem członków trzech konferencji amerykańskich, która przygotuje podręcznik zawierający ogólne wskazówki określające nasz charyzmat i sposób pełnienia posługi duszpasterskiej z uwzględnieniem aspektu JPIC w różnych obszarach: misje, parafie, sanktuaria, szkoły, szpitale, media, itd.

FORMACJA

Formacja jest stałym wyzwaniem w życiu Zakonu, ale istnieje wiele obaw związanych z tą rzeczywistością. Żyjemy w ciągle zmieniającym się świecie, dlatego w przekazywaniu wartości charyzmatycznych potrzebna jest troska i czujność, aby zagwarantować ich autentyczność i nie utracić naszej tożsamości.

Stały dialog, osobiste towarzyszenie, formacja formatorów, formacja we współpracy, formacja do bycia braćmi i do misji Zakonu, to kwestie, które muszą być brane pod uwagę. Formacja w dużej mierze odpowiada za prymat, jaki należy przyznać charyzmatowi franciszkańsko-kapucyńskiemu, podkreślając jego znaczenie, zarówno w formacji początkowej, jak i ciągłej. Na podstawie tych wytycznych przedstawiamy nasze zobowiązania:

11. Stworzyć, w duchu zaproszenia do współpracy zainicjowanego przez spotkanie panamerykańskie, komisję do zdefiniowania programu formacyjnego dla formatorów, który może łączyć konferencje w sposób wirtualny i bezpośrednio. Z kolei każda konferencja

- organizuje Schola Fratrum jako przestrzeń formacyjną dla formatorów i innych grup braci, wprowadzając w życie zasady Ratio Formationis. Każda z prowincji zobowiązuje się do zapewnienia nauczycieli i słuchaczy.
12. Umocnić skuteczną współpracę braterską w formacji początkowej pomiędzy formatorami i formowanymi we wszystkich okręgach.
 13. Podejmować różne inicjatywy formacyjne dla formatorów, które już istnieją w konferencjach oraz promować i rozpowszechniać w obu Amerykach publikacje naukowe na temat franciszkanizmu i tradycji kapucyńskiej.
 14. Zapewnić taką samą formację wszystkim braciom. Oznacza to, że wszyscy bracia kandydaci, laicy i duchowni, otrzymują podobną formację w zakresie "wartości" franciszkańskich i niezbędną formację teologiczną. Bracia w formacji początkowej rozeznają ze swoimi wychowawcami rodzaj formacji, która umożliwi im służbę w Zakonie w sposób zgodny z ich indywidualnymi aspiracjami i talentami, dlatego tak istotne jest tworzenie silnych wspólnot braterskich w domach formacyjnych.
 15. Nadal formować wszystkich braci do uczestnictwa w życiu Zakonu. Dlatego w czasie formacji początkowej zalecamy, aby każdy brat mógł uczestniczyć w wielu doświadczeniach, także poza swoim własnym okręgiem. Konferencje powinny kontynuować dyskusję na temat współpracy w ramach programów i doświadczeń.
 16. W programach formacyjnych poszczególnych okręgów należy zawsze pamiętać, że jesteśmy Zakonem misyjnym. Dlatego musimy być przygotowani do dialogu, akceptacji międzykulturowości i inkulturacji.
 17. Ustanowić w każdej konferencji komisję do badania i zalecania możliwości formacji między prowincjonalnej i międzykulturowej; w szczególności należy ustanowić międzynarodowe „Wspólnoty Trzech Granic” jako część programu formacji misyjnej w ponowicjacie.
 18. Określić w okręgach procesy przejścia między formacją początkową i ciągłą z towarzyszeniem braciom w pierwszych pięciu latach po ślubach wieczystych.
 19. Rozpowszechniać, promować i umacniać kursy franciszkańskie, które mamy w obu Amerykach, tak aby wszyscy bracia mogli w jakimś momencie swojej formacji ciągłej uczestniczyć w jednym z nich. W tym celu trzeba formować więcej braci w dziedzinie duchowości franciszkańskiej.
 20. Uczynić z kapituł domowych przestrzenie dla formacji ciągłej, aby wzmocnić więzi braterskie i podkreślić wartości naszego życia, opierając się na Ratio Formationis. Promować ożywienie świadomości konsekracji.

STRUKTURY

Nasze obecne struktury w obu Amerykach są dziedzictwem historii "Zakonu w misji". Były one niezbędne do zaszczepienia Kościoła i Zakonu w nowej rzeczywistości, jako instrumenty dotarcia do różnych miejsc tego wielkiego kontynentu. Dziś jednak znajdujemy się w zupełnie innym kontekście historycznym i duszpasterskim, niż nasi kapucyńscy poprzednicy. Płomień naszego charyzmatu w obu Amerykach potrzebuje nowego impulsu. To, co kiedyś było ważne i potrzebne, teraz może ciążyć, dlatego teraz wymaga przemyślenia, bo

jesteśmy „Zakonem w trakcie reformy”. W tym obszarze podjęto następujące zobowiązania:

21. Stale odnawiać, opierając się na naszym charyzmacie, nasze struktury, fizyczne, instytucjonalne, formacyjne i mentalne. Praca wspólnotowa musi być elementem przekrojowym w całej naszej formacji do życia braterskiego.
22. Odważnie przejrzeć wszystkie struktury. Te, które nie odpowiadają naszemu charyzmatowi dzisiaj, muszą być odrzucone, aby nasze siły i nasi bracia nie zużywali się bezowocnie. Rozeznać i zdecydować się na rezygnację z obecności, która nie jest wyrazem ugruntowanego braterstwa. Tam, gdzie jakaś posługa może uniemożliwić życie braterskie, należy się zastanowić, czy powinna ona pozostać, czy też nie.
23. Ustanowić obecności z co najmniej trzema braćmi. Dlatego nie należy utrzymywać domów, w których jest tylko jeden lub dwóch braci (por. Konst. 118, 8).
24. Ocenić istniejące obecności w każdym okręgu i, jeśli to konieczne, szukać nowych miejsc, w których możemy lepiej żyć naszym charyzmatem i gdzie jesteśmy bliżej ubogich.
25. W każdym okręgu utworzyć inną niż parafialna wspólnotę braterską, tak aby istniało przynajmniej jedno duszpasterstwo, które nie opiera się na posłudze parafialnej.

WSPÓŁPRACA

Temat współpracy rozwinął się w Zakonie, począwszy od prośby o pomoc na płaszczyźnie ekonomicznej, do szerszej refleksji nad współpracą braterską. W naszych czasach na nowo odczuwa się pragnienie rozbudzenia poczucia braterskiego współdziałania, które pierwotnie zostało sprowokowane przez

zmniejszającą się liczbę braci. To wezwanie, wynikające z konieczności, okazuje się tchnieniem Ducha, który przynagla nas do pokonania barier, takich jak prowincjonalizm i nacjonalizm, od dawna nas rozdzielające. Dzisiaj dzielimy się nową wizją świata, Kościoła i Zakonu, nie fragmentaryczną, ale pełną, która wzywa nie tylko braci, ale wprost cały rodzaj ludzki do współdziałania i troski o wspólny dom. Na podstawie tych elementów przedstawiamy podjęte zobowiązania:

26. Ułatwić współpracę między okręgami i konferencjami obu Ameryk przez to, że każdy z braci nauczy się drugiego języka, że wszystkie okręgi Ameryki oferują inne możliwości specjalizacji.
27. Zachęcać, aby bracia, którzy czują się powołani do doświadczenia duszpastersko-misyjnego poza własnym okręgiem, po ocenie ich zdadności, mieli odpowiednie przygotowanie do rzeczywistości miejscowej, do której zostaną posłani (por. Konst. 178).
28. Realizować czasowe doświadczenia wymiany duszpasterskiej i formacji między okręgami, biorąc pod uwagę szczególne potrzeby każdej wspólnoty braterskiej, aby wzmocnić naszą obecność w obu Amerykach i sprzyjać współpracy i solidarności, w ten sposób też przewycięzać prowincjonalizm.
29. Wzmocnić współpracę w formacji początkowej poprzez wspólne przedsięwzięcia i zespoły formacyjne złożone z braci z różnych okręgów.
30. Stworzyć zespół ds. komunikacji na poziomie kontynentalnym, dzięki któremu praca misyjna w obu Amerykach stanie się zauważalna. Zespół ten powinien opracować projekt komunikacji dla obu Ameryk.

31. Uczynić Spotkanie Panamerykańskie (EPAN) tym, które przejmie zadania wykonywane wcześniej przez ALAC, dołączając w tym przypadku do NAPCC, dla wzajemnego poznania, integracji i współpracy Zakonu w obu Amerykach.

NA ZAKOŃCZENIE

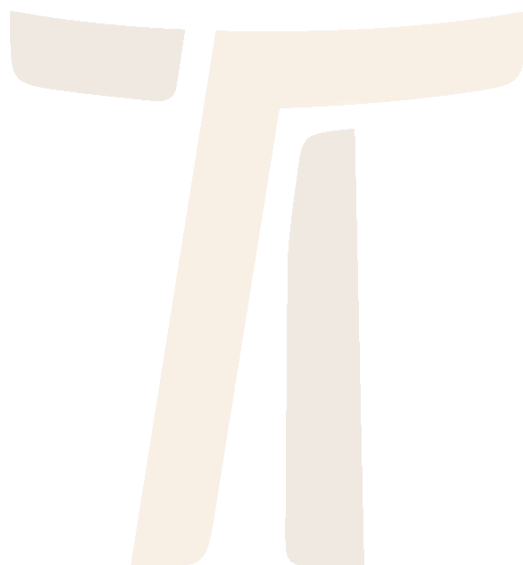
Od samego początku naszej pracy powoływaliśmy się na Ducha Świętego. Chcieliśmy, aby był On głównym Przewodnikiem całej drogi refleksji, która zakończyła się pierwszym Panamerykańskim Spotkaniem Kapucynów. Wnioski te są owocem słuchania naszych braci i Ewangelii, która przemawia do nas w tym momencie historii. Dlatego też, będąc wierni naszym początkom i podejmując wyzwania współczesności, chcemy poprzez te propozycje być posłuszni głosowi Pana, który ponownie wzywa nas do życia Ewangelią na wzór świętego Franciszka z Asyżu na tych amerykańskich ziemiach.

Br. Roberto Genuin, w homilii wygłoszonej na zakończenie spotkania, przypomniał o centralnym znaczeniu działania Bożego w życiu św. Franciszka, dla którego wszystko jest darem Boga: "Pan mi dał..." powtarza z uporem w swoim Testamencie. Br. Roberto powiedział nam: "Pana trzeba słuchać. A co zrobiliśmy w tych latach i tych dniach z udziałem tysięcy braci kapucynów z Ameryki? Staraliśmy się słuchać Jego głosu! Gdzie się udać? Z jakich opcji skorzystać? Jak je zaproponować? Jak rozpaść na nowo płomień naszego charyzmatu?".

Kontynuując swoje rozważania powiedział, że "Pan nas zna, zna każdego z nas. On zna naszą dobrą wolę. On zna nasze ograniczenia i nasze opory. On zna niekonsekwencje naszych Wspólnot, Prowincji i Kustodii. On wie i nie jest mu wszystko jedno, bo jeśli zobowiązemy się słuchać Jego głosu i iść za Nim, to On nas

poprowadzi. Zobaczymy, że to się spełni, jeśli wracając do naszych domów, będziemy starali się wprowadzić w życie to, co usłyszeliśmy: będzie to dobre dla przyszłości każdego z nas, każdego z naszych braci i całego Zakonu."

Te zobowiązania, które przyjęliśmy, zachęcają nas do podjęcia pewnych, konkretnych i stanowczych kroków, aby wspólnie iść w wierności Ojcu, który nas wciąż powołuje, Regule, którą przyrzekliśmy, Kościołom, którym służymy i świętemu Ludowi Bożemu, do którego należymy. W ten sposób będziemy mogli otrzymać błogosławieństwo naszego Ojca Świętego Franciszka, który jeszcze raz mówi do nas: "I ktokolwiek to zachowa, niech w niebie będzie napełniony błogosławieństwem Ojca najwyższego, a na ziemi błogosławieństwem umiłowanego Syna Jego z Najświętszym Duchem Pocieszycielem i ze wszystkimi mocami niebios, i ze wszystkimi świętymi. I ja, brat Franciszek, najmniejszy wasz sługa, jak tylko mogę, wewnątrz i zewnątrz potwierdzam wam to najświętsze błogosławieństwo." (Test. 40-41). Amen.

RZYM, 21 LIPCA 2022 R.

ŚWIĘTO ŚWIĘTEGO WAWRZYŃCA Z BRINDISI